

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

Кафедра соціальної педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента «Курсова робота з теорії та практики соціальної роботи»

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузь знань: 23 Соціальна робота

спеціальність (спеціальності): 231 Соціальна робота

освітня програма (освітні програми): Соціальна робота. Соціальна педагогіка.
Практична психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри С.К.Кулик (підпис)

Полтава – 2022

1. Назва освітнього компонента.

Курсова робота з теорії та практики соціальної роботи

2. Тип освітнього компонента.

Обов'язковий

3. Рік (роки) навчання.

3 рік

4. Семестр / семестри.

5 семестр

5. Кількість кредитів ECTS.

3 кредити

6. Відомості про викладача (викладачів).

Островська Наталія Олександрівна – в.о. завідувача кафедри соціальної педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: nata_ostrovska@ukr.net

Краснова Наталія Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: krasnova.natulya@gmail.com

Литвинова Наталія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: litvinovan76@gmail.com

Мальцева Ольга Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: olga786360@gmail.com

Сьомкіна Інна Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: syomkinna21@gmail.com

Шабаєва Наталія Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки. e-mail: nataliya.shabaeva@gmail.com

Тунтуєва Світлана Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: svitlana.tuntueva@gmail.com

Харченко Людмила Георгіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: lyudmila.kharchenko@sos-ukraine.org

7. Очікувані результати навчання.

Вивчення курсу сприяє:

Формуванню інтегральної компетентності: здатності вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки і практичної психології або у процесі навчання, що передбачає застосування певних соціальних, соціально-педагогічних та психологічних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Курс сприяє формуванню

Загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальних компетентностей:

СК 2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних, соціально-педагогічних, психологічних процесів, використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій відповідно до визначених завдань, потреб цільової аудиторії, актуального стану середовища.

СК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК 4. Здатність до аналізу соціально-психологічних і соціально-педагогічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади, розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків, виявлення актуального стану психологічної безпеки, наявних ризиків та їх уникнення.

СК 8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК 9. Здатність оцінювати соціальні, соціально-педагогічні і психологічні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

СК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів професійної діяльності.

СК 19. Здатність до оцінювання результатів та якості професійної діяльності у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології; особистісного та професійного розвитку й саморозвитку, подальшої освіти й самоосвіти.

Вивчення курсу повинно забезпечити досягнення здобувачами таких *програмних результатів навчання*:

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної, соціально-педагогічної, психологічної проблеми.

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення профілактичних та просвітницьких заходів, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо відповідно до вимог замовника, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

ПРН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної, соціально-педагогічної, психологічної допомоги.

ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах, самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) та технології соціальної, соціально-педагогічної, психологічної допомоги.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи, розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних, соціально-педагогічних та психічних явищ в контексті виконання професійних завдань.

ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних, гендерно-вікових та інших відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей; використовувати методи соціально-виховної та анімаційної діяльності у роботі з різними категоріями клієнтів, дітьми та молоддю з особливими потребами.

Soft skills: вміння налагоджувати міжособистісні контакти та працювати команді; здатність вчитися протягом життя; контекстне мислення; гнучкість, швидка адаптація до змін, оцінка та прийняття рішень, та ін.

8. Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування освітнього компонента).

«Міждисциплінарний підхід в соціальній роботі», «Історія, теорія і практика соціальної роботи», «Соціальна політика і соціальна робота в Україні», «Соціальна робота з різними категоріями клієнтів у громаді», «Соціальна робота з особами, що потрапили у СЖО», «Методологія наукових досліджень у галузі соціальної роботи», «Соціальне партнерство і посередництво в соціальній роботі».

9. Зміст освітнього компонента.

9.1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета курсової роботи – закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти, розвиток навичок ведення самостійного наукового пошуку, оволодіння основними методами наукового дослідження, формулювання конкретних висновків та практичних рекомендацій за темою курсової роботи.

Основні завдання:

1. Систематизація й поглиблення теоретичних і практичних знань з соціальної роботи та їх застосування у вирішенні конкретних професійних завдань.
2. Формування у здобувачів стійкого інтересу до пошукової діяльності, оволодіння методикою теоретичного, пошукового та порівняльного досліджень, здатність до самостійної науково-пошукової роботи.
3. Набуття досвіду аналізу результатів досліджень, що були отримані, формулювання висновків і положень.
4. Набуття навичок написання й оформлення наукової праці, узагальнення результатів власних наукових досліджень та її публічний захист.

9.2. СТРУКТУРА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

№ з/п	Види діяльності здобувача	Розподіл годин між видами роботи
1.	Вибір теми курсової роботи, вивчення наукової літератури, затвердження теми й керівника	5
2.	Розробка плану роботи, визначення наукового апарату, мети, завдань, методів курсової роботи.	5
3.	Робота над теоретичною частиною курсової роботи, аналіз літературних джерел. Формулювання висновків до 1 розділу курсової роботи	20
4.	Подання теоретичної частини курсової роботи для першого читання науковим керівником. Усунення зауважень, урахування рекомендацій	10

№ з/п	Види діяльності здобувача	Розподіл годин між видами роботи
	наукового керівника, подання теоретичної частини курсової роботи на друге читання.	
5.	Робота над практичною частиною курсової роботи, аналіз літературних джерел. Формулювання висновків до 2 розділу курсової роботи	20
6.	Подання практичної частини курсової роботи для первого читання науковим керівником. Усунення зауважень, урахування рекомендацій наукового керівника, подання практичної частини курсової роботи на друге читання.	10
7.	Формулювання загальних висновків курсової роботи, оформлення списку використаних джерел та додатків.	10
8.	Подання готового тексту курсової роботи для проходження процедури перевірки на plagiat науковим керівником. За необхідності, усунення зауважень, урахування рекомендацій наукового керівника	5
9.	Подання на кафедру остаточного варіанта курсової роботи для захисту.	5
Усього		90

9.3. ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА І НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Під час виконання курсової роботи здобувач первого (бакалаврського) рівня вищої освіти зобов'язаний:

- 1) обрати тему курсової роботи;
- 2) скласти план щодо її написання;
- 3) визначити перелік питань і практичних матеріалів, які належить вивчити й зібрати для написання курсової роботи;
- 4) дібрати наукові джерела, які доцільно використати під час виконання курсової роботи;
- 5) підготувати курсову роботу відповідно до вимог, які висуваються до неї;
- 6) дотримуватися принципів академічної доброчесності;
- 7) захистити курсову роботу перед екзаменаційною комісією, продемонструвавши уміння самостійно здійснювати пошук наукових джерел і вирішувати конкретні навчально-наукові завдання.

Основні обов'язки наукового керівника курсової роботи:

- 1) допомога здобувачеві вищої освіти у виборі теми курсової роботи;
- 2) участь у складанні плану курсової роботи й систематична перевірка його виконання здобувачем вищої освіти;
- 3) надання систематичних консультацій з питань порядку, послідовності виконання курсової роботи, визначення змісту та обсягу відповідних частин роботи;
- 4) надання допомоги здобувачеві вищої освіти у визначенні переліку питань, теоретичних і практичних матеріалів, які належить вивчити й зібрати для написання курсової роботи.
- 5) допомога в доборі наукових джерел, інших матеріалів, які доцільно використовувати під час виконання курсової роботи;
- 6) надання консультацій за змістом курсової роботи;
- 7) перевірка виконання здобувачем вищої освіти проміжних етапів і всієї роботи й надання допомоги в її редактуванні;
- 8) перевірка роботи на академічний plagiat та вирішення питання про допуск роботи до захисту на кафедрі.

9.4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ І СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зміст курсової роботи здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає:

- формулювання мети й завдань курсової роботи;
- аналіз стану вирішення проблеми за матеріалами вітчизняних і зарубіжних публікацій, обґрунтування мети роботи;
- вибір методів досліджень, які застосовують під час розв'язання пошукового завдання;
- розробку власного плану курсової роботи;
- аналіз та узагальнення теоретичного та практичного матеріалу для написання курсової роботи;
- узагальнення результатів курсової роботи з формуллюванням висновків і рекомендацій.

Курсова робота повинна бути виконана грамотно, без помилок і некоректних скорочень. У ній повинні бути чіткі, зрозумілі для сприйняття формуллювання вихідних положень, припущень, отриманих результатів, тверджень тощо.

Курсова робота має відповідати чинним вимогам до оформлення наукових робіт згідно з чинними стандартами.

Курсова робота повинна містити: титульний аркуш; зміст; перелік умовних скорочень (за необхідності); вступ; основну частину, яка складається з розділів, кожний з яких складається з підрозділів і завершується висновками до розділу; загальні висновки; список використаних джерел; додатки (за необхідності), анотації.

Курсова робота може складатися з 2–3-х розділів. Один розділ носить теоретичний характер і один (два) – практичний.

9.5. ПРОЦЕДУРА ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ

Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснює підготовку й написання курсової роботи під керівництвом наукового керівника й зобов'язаний подавати їйому роботу для перевірки частинами в установлені терміни. Недотримання здобувачем узгодженого календарного графіка написання курсової роботи (несвоєчасне завершення розділів та роботи загалом) розглядається як невиконання ним навчального плану, що може бути підставою для відрахування його з університету як такого, що не виконав навчальний план.

Науковий керівник курсової роботи перевіряє виконану частину роботи й надає відповідні рекомендації.

Після усунення всіх зауважень керівника здобувач вищої освіти завершує оформлення роботи й подає її науковому керівникові для підсумкової перевірки щодо відповідності встановленим вимогам.

За умови належного виконання роботи та відсутності в ній plagiatu науковий керівник допускає її до захисту.

Електронний варіант курсової роботи у форматі pdf здобувач вищої освіти на кафедру до захисту.

Курсову роботу не допускають до захисту, якщо вона:

- містить академічний plagiat;
- представлена науковому керівникові на перевірку з порушенням термінів виконання курсової роботи;
- виконана на тему, яку не було вчасно затверджено.

10. Список рекомендованої навчальної літератури.

Основна навчальна література

1. ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання». Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF

2. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). URL: http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf
3. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: Стиль Американської психологічної асоціації (APA style) / Укл.: Ю. Корян. URL: https://znu.edu.ua/ua/science/files/6_APStyle.pdf
4. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: Стиль Асоціації сучасної мови (MLA style) / Укл.: Ю. Корян. URL: <http://surl.li/aidux>
5. Собочан А., Бертотті Т., Стром-Готфрід К. Етичні міркування у дослідженнях із соціальної роботи. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. №1. С. 86-101. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1_2019--86-101.pdf
6. Шкіцька, І. Ю. Основи академічної добросесності: практикум: навч.-метод. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/31709>
7. Global Standards For Social Work Education & Training (2020). IASSW-IFSW. https://www.iasswaiets.org/wp-content/uploads/2020/11/IASSW-Global_Standards_Final.pdf

Додаткові джерела

1. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. Зразки оформлення літератури відповідно до ДСТУ 8302:2015. URL: http://visnyk.luguniv.edu.ua/mediafiles/Zrazky_oformlennia_literatury.pdf
2. Петренко-Лисак А., Чорногуб Н. Методичні рекомендації з проведення онлайн опитувань громадськості при плануванні громадських просторів. 2020. URL: <https://rm.coe.int/guidelinesfor-online-questionnaires-regulations-on-public-spaces-deve/1680a09788>
3. Як досліджувати публічні простори в Україні: напрями і методи. Практичний посібник / Кушніренко О., Петренко-Лисак А., Шутюк О. К.: ВАДЕКС, 2020. 38 с.
4. APA: Вимоги та приклади. URL: http://restauranthotel.knukim.edu.ua/public/journals/557/examples/Dodatok-2_uk.pdf
5. Global Social Work Statement of Ethical Principles (2018). Human Rights, IFSW, Social Work, Ethics. URL: <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles/>
6. Ethics in Social Work, Statement of Principles (2018). General Assembly of IASSW, Dublin, Ireland. URL: <https://www.iassw-aiets.org/archive/ethics-in-social-work-statement-of-principles/>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuu.gov.ua>
2. Науковий портал Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. URL: <http://surl.li/ahvch>
3. Вимоги до транслітерованого списку літератури. URL: <http://stp.diit.edu.ua/public/journals/69/Vymohydotrans.pdf>
3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
4. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
5. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
6. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL: <http://www.psyua.com.ua/>
7. Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://libr.luguniv.edu.ua/>
8. Цифровий репозиторій Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>
9. Сайт Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://luguniv.edu.ua/>
10. «META» перекладач – перекладач → Латиницею. URL: <https://translate.meta.ua/ua/translit/>
11. УКРЛІТ.ORG Транслітерація. URL: <http://ukrlit.org/transliteratsiia>

12. Cite This for Me. URL: <https://www.citethisforme.com/>
 13. Free Harvard Citation Generator. URL:
<https://www.citethisforme.com/citationgenerator/harvard>

11. Технології викладання та атестації.

Діяльність здобувача освіти:

- самостійне опанування теоретичного матеріалу;
- самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз;
- виконання завдань;
- обробка теоретичного матеріалу;
- збір та обробка практичного матеріалу;
- виголошення доповіді;
- участь у дискусії.

Поточний контроль:

Контроль виконання курсової роботи за встановленими строками, дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики.

Форма семестрового контролю:

Диференційований залік.

12. Критерії оцінювання.

№	Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Актуальність обраної теми, чіткість формулювання наукового апарату, логічність структури та її відповідність темі роботи	10
2.	Системність і глибина теоретичного аналізу проблеми, наявність огляду наукових джерел з конкретної проблематики	10
3.	Відповідність вимогам щодо оформлення роботи	10
4.	Достовірність та обґрунтованість змісту і висновків теоретичної частини курсової роботи	20
5.	Достовірність та обґрунтованість змісту і висновків практичної частини курсової роботи	20
6.	Достовірність та обґрунтованість загальних висновків курсової роботи	15
7.	Правильність, чіткість доповіді, аргументованість відповідей на захисті курсової роботи	15
Разом		100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
83-89	B	Добре
75-82	C	
63-74	D	Задовільно
50-62	E	
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Мова викладання.

Українська